

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

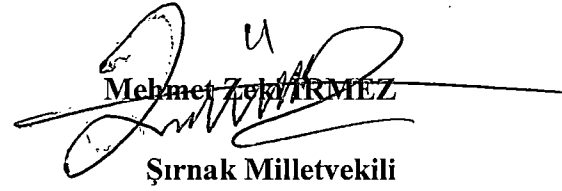
Sayı : 20062

Tarih : 25.09.2026

49778

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Türkiye'de son yıllarda görülmemiş boyutta bir para cezası furyası yaşanmaktadır. Mevcut iktidarın bütçe açığını kapatma amacıyla cezaları bir gelir aracına dönüştürdüğü ve bu yükü doğrudan yurttaşın sırtına yüklediği açıkça görülmektedir. Trafik cezaları ise bu durumun bir başka boyutunu oluşturmaktadır.

Trafik cezalarının nihai amacı yurttaşın can güvenliğini, insan sağlığını ve genel trafik düzenini korumaktır. Ancak somut örneğimizde de görüleceği üzere bu tedbirler amacından saparak ayrımcı bir uygulamaya dönüşmekte olmakta, halkı cezalandırma ve kamu bütçesindeki açıkları yurttaşın cebinden finanse etme aracına dönüştürülmektedir.

Son günlerde Şırnak ili ve bağlı ilçelerinde, Süper Lig'de mücadele veren Amedspor'un galibiyet kutlamalarına katılan yurttaşlara, Karayolları Trafik Kanunu'nun muhtelif maddeleri gerekçe gösterilerek yüksek meblağlarda idari para cezaları uygulandığı yönünde tarafımıza çok sayıda başvuru ve şikâyet ulaşmıştır. Söz konusu uygulamanın yalnızca Şırnak ile sınırlı kalmadığı, bölgedeki birçok il ve ilçede de kutlamalara katılan yurttaşlara yönelik benzer nitelikte cezai işlemler uygulandığı kamuoyuna yansımıştır.

Elbette ki ilgili birimler, kutlamalar esnasında trafik güvenliği ile akışını temin etmek ve yurttaşların herhangi bir zarar görmesini engellemekle görevlidir. Ne var ki Amedspor'a yönelik

yıllardır süregelen baskıcı tutum ile Türkiye tarihindeki ayrımcı ve eşitlik ilkesine aykırı uygulamalar birlikte değerlendirildiğinde bahse konu cezai işlemlerin olağan bir trafik tedbiri ya da olası sorunları önleme gayesinden ziyade, söz konusu ayrımcı pratiklerin bir devamı olduğu yönünde kuvvetli bir şüphe doğurmaktadır.

Ayrıca trafik cezalarının asli amacından saptırılarak yurttaşları cezalandırma aracına dönüştürüldüğü ve ilgili birimlerin her gelişmeyi yaptırım uygulamak adına bir fırsata çevirme saikiyle hareket ettiği açıkça görülmektedir. Nitekim para cezalarının bütçe gelir hedeflerine doğrudan dahil edilmesi de bu yaklaşımı somut biçimde doğrulamaktadır.

Özellikle Amedspor'un galibiyetinden sonra kesilen trafik cezaları iptal edilmeli ve halk bu konuda açıkça bilgilendirilmelidir. Para cezaları üzerinden örtük bir vergi düzeni kurma ve gelir sağlama uygulamaları son bulmalı; ayrımcı ve eşitlik karşıtı bu politikalara bir an önce son verilmelidir.

Bu bağlamda:

- 1) Amedspor'un şampiyonluk ve galibiyet kutlamalarının yapıldığı günlerde Şırnak ve ilçelerinde kesilen toplam trafik cezası sayısı ve bu cezaların toplam parasal tutarı nedir?
- 2) Bahse konu kutlama tarihlerinde Şırnak ve bölgedeki diğer illerde uygulanan ceza sayısı ile tutarlarının, önceki haftalardaki olağan günlerin ortalamasına kıyasla oransal değişimi ne yönde gerçekleşmiştir?
- 3) Kutlamalar esnasında uygulanan cezai işlemlerin kaç fiziki denetim ve durdurma yoluyla, kaç kamera kayıtları, veya sonradan plaka üzerinden tanzim edilerek yurttaşlara tebliğ edilmiştir?
- 4) Söz konusu usülsüz trafik cezaları iptal edilecek midir, bakanlığınızca bu cezaların orantılılık ve hukuka uygunluk denetimine ilişkin başlatılmış herhangi bir idari inceleme bulunmakta mıdır?
- 5) Trafik cezalarının Amedspor taraftarlarına dönük ayrımcı bir uygulamaya dönüştüğü iddialarına karşı, kolluk kuvvetlerinin denetimlerinde eşitliği sağlamak ve keyfi uygulamaları önlemek amacıyla bakanlığın başlattığı bir çalışma var mıdır?